

NOTAT

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen

Fødevarestyrelsen: Kemi og
Fødevarekvalitet
Miljøstyrelsen: Kemikalier
J.nr. 2019-29-161-00311
Dato: 8. februar 2019

Årlig screening af forskningsindsatsen – status for 2018

Problemstilling

I Kemiindsats 2018-21 er der fokus på forskning og vidensopbygning. I den forbindelse er indsatser på tre områder beskrevet. Det drejer sig om:

- Forstærket forskningsindsats i hormonforstyrrende stoffer med styrket fokus på effekter hos mennesker. Her bygges videre på de eksisterende kompetencer, som allerede findes på de nuværende viden- og forskningscentre; Center for Hormonforstyrrende Stoffer (CeHoS) og International Center for Research and Research Training in Endocrine Disruption of Male Reproduction and Child Health (EDMaRC).
- Videncenter for Allergi. Her bygges der videre på den årelange forskning inden for området, sidst som del af Kemiindsatsen 2014-17.
- Forskningsprojekterne på DTU Fødevareinstituttet under rammeaftalen med Fødevarestyrelsen.

I Kemiindsatsen fremgår følgende: *”Der vil i forlængelse af den almindelige forskningsindsats blive foretaget en årlig screening om ny viden om stoffers farlighed, der gør, at der skal tages nye initiativer.”* Desuden anføres, at *”For at understøtte arbejdet med EU regulering af de særligt problematiske stoffer vil Miljøstyrelsen i 2018 udarbejde et oplæg til en strategi for, hvilke stoffer der skal sættes ind over for, som der følges op på i forbindelse med den årlige screening af forskningsindsatsen.”*

Baggrund

2018 er første år af en fireårig indsats for CeHoS og Videncenter for Allergi. CeHoS, Videncenter for Allergi og DTU har udarbejdet notater, som redegør for deres forskningsindsatser under Kemiindsatsen. jf. vedlagte bilag 1, 2 og 3. Notaterne fra de tre forskningsinstitutioner for dette første år af Kemiindsatsen peger kun i begrænset omfang på konkrete kemiske stoffer. Ud over resultater og viden, som genereres i forskningsindsatserne under Kemiindsatsen, modtager styrelserne løbende input til, hvilke konkrete kemiske stoffer der er behov for at vurdere og håndtere. Inputtet består fx af EU's vurderinger og viden fra EU's varslingsystemer samt den rådgivning, forskningsinstitutioner yder i forbindelse med regeltilblivelse og rekvirerede risikovurderinger. Resultater fra den løbende kontrol indgår også i prioriteringen.

Udvælgelsen af stoffer på prioriteringslisten sker ud fra viden om stoffernes farlighed og eksponeringsrisiko. Den samlede vurdering og prioritering foregår årligt og tager afsæt i de modtagne input fra forskningsinstitutionerne DTU Fødevareinstituttet, CeHoS og Videncenter for Allergi.

Projekterne på Fødevareinstituttet påbegyndes i 2019, da de politisk prioriterede indsatser på DTU i 2018 var afslutningen af aktiviteterne under det tidligere Fødevareforlig 3. Resultaterne af den igangsatte forskning vil løbende blive offentliggjort i hele perioden. DTU Fødevareinstituttet arbejder i

forskningsindsatserne under Kemiindsatsen med at udvikle og indarbejde nye metoder til risikovurdering kemiske stoffer i fødevarer:

- Screeningsmetoder til analyser af mange kemiske stoffer på én gang
- Vurdering af cocktails af kemiske stoffer
- Sammenhængen mellem kemiske stoffer og tarmbakterier
- Helhedsvurderinger forskellige kostmodeller – risk-benefit vurderinger ift. kemisk fødevaresikkerhed og ernæring.

På hormonområdet offentliggjorde CeHoS den 31. oktober 2018 en rapport med det faglige baggrundsmateriale til, at Danmark kan gå videre med at udarbejde en liste over hormonforstyrrende stoffer, gerne i samarbejde med andre EU-medlemsstater. Dette arbejde er igangsat under den tidligere kemikaliehandlingsplan men blev afsluttet under den nuværende indsatsperiode. Miljøstyrelsens arbejde i 2019 vil også tage udgangspunkt i denne rapport.

Prioritering af fremtidig indsats

Fødevestyrelsen og Miljøstyrelsen vil med udgangspunkt i ovenstående prioritere arbejdet med en række konkrete stoffer/områder i 2019 med mulighed for at fortsætte arbejdet over en længere periode. Arbejdet vil omfatte EU forhandlinger om fælles europæisk regulering, målrettet kontrol og information til erhverv og forbrugere. Med tilvejebringelse af ny viden om stoffernes risiko og udvikling af nye vurderingsmetoder vil prioriteringslisten løbende blive tilpasset.

På baggrund af en screening, herunder jf. CeHoS rapporten fra 2018, vil Miljøstyrelsen prioritere arbejdet med følgende stoffer på hormonområdet:

- Bisphenol AF (udarbejdelse af forslag til REACH Kandidatlisten over særligt problematiske stoffer i samarbejde med Sverige)
- Solfiltret 4-MBC (udarbejdelse af analyse vedrørende behov for yderligere regulering)
- Miljøstyrelsen finder det også relevant at foretage opdateringer af vurderinger for stofferne Butylparaben, triclosan og Butylated hydroxyl-anisole; BHA med henblik på at vurdere behov og muligheder for yderligere regulering.

På allergiområdet vil Miljøstyrelsen prioritere indsats inden for følgende områder:

- Udarbejde klassificeringsforslag for relevante parfumestoffer som f.eks. kanelaldehyd samt eventuelt for stoffer foreslået af Videncenter for Allergi
- Arbejde for en supplerende klassificering af en epoxyforbindelse som allergifremkaldende.

På baggrund af den indledende screening, vil Fødevestyrelsen prioritere arbejdet med:

- Fluorerede stoffer i fødevarer og fødevearemballage, herunder mulighederne for et dansk forbud mod anvendelse af organiske fluorforbindelser i fødevearekontaktmaterialer af pap og papir
- Procesforureninger – akrylamid og PAH.